

Sygn. akt XVI GC 1205/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W., XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Chała - Małkowska

Protokolant: Emil Ruciński

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 roku w W.,

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. C.**

przeciwko (...) **Spółce akcyjnej z siedzibą w S.**

o zapłatę kwoty 12.171,92 zł

- I. zasądza od pozwanego (...) Spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda M. C. kwotę 8.580,32 (osiem tysięcy pięćset osiemdziesiąt 32/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 09 października 2011 roku do dnia zapłaty;
- II. w pozostałej części powództwo oddala;
- III. zasądza od pozwanego (...) Spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda M. C. kwotę 1.164,65 (jeden tysiąc sto sześćdziesiąt cztery 65/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
- IV. nakazuje zwrócić pozwanemu (...) Spółce akcyjnej z siedzibą w S. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W. kwotę 134,89 (sto trzydzieści cztery 89/100) złotych tytułem pozostałej niewykorzystanej części zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

Sygn. akt XVI GC 1205/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 września 2014 r. (data nadania) powód M. C. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (dalej (...) S.A.) kwoty 12 171,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 października 2011 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż dochodzona kwota stanowi odszkodowanie należne mu na podstawie umowy cesji wierzytelności od pozwanego, jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Odszkodowanie to obejmuje część kosztów najmu przez poszkodowanego auta zastępczego w okresie naprawy pojazdu uszkodzonego w kolizji drogowej, której sprawca ubezpieczony był w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, ponad już wypłacone z tego tytułu odszkodowanie (pozew, k. 3-8).

W dniu 13 listopada 2014 r. referendarz sądowy w tut. Sądzie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. XVI GNc 6034/14, w którym uwzględnił żądanie pozwu (nakaz, k. 38).

Strona pozwana (...) S.A. zaskarżyła powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem z dnia 4 grudnia 2015 r. (data nadania), wnosząc o oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, że nie kwestionuje swojej odpowiedzialności za skutki kolizji z dnia 3 maja 2011 r., o czym świadczy wypłata przez nią na rzecz strony powodowej kwoty 1350,00 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z najmem przez poszkodowaną pojazdu zastępczego. Strona pozwana zakwestionowała stawkę czynszu najmu zastosowaną przez powoda jako wygórowaną i rażąco odbiegającą od standardów przyjętych na rynku (sprzeciw k. 50-54).

Strony pozostały przy swych stanowiskach do zakończenia procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na skutek kolizji drogowej, która miała miejsce w dniu 3 maja 2011 r., został uszkodzony pojazd marki O. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność J. T. i R. T. (dalej: poszkodowani). Sprawca kolizji posiadał ważne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. (**okoliczność niesporna, a nadto dowody**: akta szkody na płycie CD, dowód rejestracyjny k. 9-10).

W dniu 3 maja 2011 r. uszkodzony pojazd marki O. (...) o nr rej. (...) został przekazany do autoryzowanego (...) j. Oględziny przednaprawcze uszkodzonego pojazdu przez towarzystwo ubezpieczeń zostały wykonane w dniu 5 maja 2011 r. Pojazd został odebrany bez wykonania naprawy w dniu 12 lipca 2011 r. (**dowód**: historia naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku wypadku drogowego – k. 12).

W związku z oddaniem własnego pojazdu do serwisu naprawczego celem naprawy, w dniu 4 maja 2011 r. J. T., zawarła z M. C. umowę najmu, której przedmiotem był najem pojazdu zastępczego V. (...) o nr rej. (...). Umowa najmu została zawarta na czas naprawy uszkodzonego w wyniku kolizji drogowej z dnia 3 maja 2011 r. pojazdu będącego własnością J. T. i R. T.. Strony ustaliły stawkę najmu na 300 zł + VAT za dobę. W umowie najmu najemca oświadczył, iż nie ma możliwości zastąpienia uszkodzonego pojazdu pojazdem własnym.

Tego samego dnia strony zawarły umowę cesji wierzytelności – prawo do dochodzenia przez wynajmującego M. C. zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, bezpośrednio od podmiotu zobowiązanego do naprawienia szkód powstałych wskutek wypadku drogowego w dniu 3 maja 2011 r. Najemca miał prawo dochodzić pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego bezpośrednio od towarzystwa (...) lub od sprawcy wypadku drogowego. Niniejszą umowę podpisali wynajmujący M. C. oraz najemca J. T. i współwłaściciel uszkodzonego pojazdu R. T. (**bezsporne**; umowa najmu i cesji wierzytelności k. 11, zeznania świadka J. T. k. 144-145).

Z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego marki V. (...) o nr rej. (...) w dniu 25 lipca 2011 r. M. C. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 26 937 zł brutto tj. z zastosowaniem dziennej stawki czynszu najmu w wysokości 300 zł netto za okres 73 dni tj. od 4 maja 2011 r. do 16 lipca 2011 roku (**bezsporne**; faktura VAT, k. 13).

Stawki dzienne wynajęcia pojazdu zastępczego klasy V. (...) na okres 73 dni, według cen obowiązujących w okresie maj-lipiec 2011 r., na rynku (...) w lokalnych firmach wynosiły od 108 do 260 zł netto za dobę (**dowód**: opinia biegłego sądowego – k. 82-92).

Pismem datowanym na dzień 2 września 2011 r., odebrany przez (...) S.A. w dniu 8 września 2011 r. roku M. C. wezwał pozwaną (...) S.A. do zapłaty kwoty brutto w wysokości 26 937 zł (**dowód**: pismo z dnia 02.09.2011 r. – k. 14, zpo – k. 15).

W odpowiedzi na powyższe pismem z dnia 14 września 2011 roku (...) S.A. przyznała zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z dnia 3 maja 2011 r. w kwocie 1350,00 zł, tj. za 10 dni najmu przyjmując stawkę dzienną czynszu najmu w wysokości 150 zł netto, uznając stawkę wskazaną przez M. C. za zawyżoną, a 73-dniowy czas najmu za niezasadny. Nie uznając decyzji ubezpieczyciela M. C. w dniu 15 grudnia 2011 r. skierował do (...)

odwołanie wraz z przedsądowym wezwaniem do zapłaty kwoty 12 171,92 zł, wskazując, że nie znajduje podstaw do zwrotu omyłkowo przekazanej przez (...) S.A. na jego rzecz kwoty 13 425,08 zł uznając tę kwotę jako częściowe spełnienie żądanego świadczenia. Pismem datowanym na dzień 2 marca 2013 r. (...) S.A. podtrzymała swoją decyzję. (**dowód:** pismo z dnia 14.09.2012 r. – k. 16, pismo z dnia 15.12.2011. – k. 17-18v, zpo k.19, pismo z dnia 2 marca 2012 r. k. 20-21).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów złożonych do akt sprawy, akt szkody oraz twierdzeń stron co do okoliczności niespornych, zeznań świadka jak również w oparciu o dokumentację zawartą na nośniku w postaci płyty CD. Dokumenty te w większości stanowiły dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., stosownie więc do treści art. 233 § 1 k.p.c. Sąd, dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów uznał je za wiarygodne i przydatne dla ustalenia faktycznego a w konsekwencji, poczynił na ich podstawie ustalenia faktyczne. Z kolei, dokonując oceny zawartości płyty CD Sąd miał na uwadze, iż w kodeksie postępowania cywilnego nie zawarto zamkniętego katalogu środków dowodowych i dopuszczalne jest skorzystanie z każdego źródła informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeśli tylko nie jest to sprzeczne z przepisami prawa. Art. 309 k.p.c. może mieć zastosowanie także do niepodpisanych wydruków komputerowych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2008 r., I CSK 138/08, LEX, (...)), jak również w ocenie Sądu do danych z nośników informatycznych. Sąd nie miał podstaw, by podważać wiarygodność dokumentacji znajdującej się na tymże nośniku.

Wobec rozbieżności stanowiska stron w zakresie wysokości stawki czynszu najmu pojazdu za dobę, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego K. W.. Dopuszczając ten dowód Sąd stanął na stanowisku, iż w zakresie tezy dowodowej wymagana jest wiedza specjalistyczna, a dowód ten jest konieczny do zakończenia niniejszego postępowania. Należy wskazać, iż ocena opinii biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz odróżniają ją pod tym względem inne, szczególne dla tego dowodu kryteria jego oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność logiki i wiedzy powszechnej.

Na okoliczność m.in. zawarcia umowy z powodem, wyboru jego oferty, najmu pojazdu zastępczego Sąd dopuścił dowód z zeznań świadka J. T.. Sąd dał wiarę jej zeznaniom w całości, albowiem korespondowały z zebranym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego roszczenie strony powodowej podlegało uwzględnieniu w części.

Na wstępie należy podkreślić, iż strony nie kwestionowały stanu faktycznego w niniejszej sprawie w zakresie okoliczności kolizji oraz odpowiedzialności (...) S.A. co do zasady za skutki zdarzenia. Nie było też sporne, że osoba ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego spowodowała uszkodzenie samochodu marki O. (...) o nr rej. (...). W takiej sytuacji Sąd zaniechał szczegółowego badania tych okoliczności, gdyż nie budzą one wątpliwości co do swej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (art. 229 k.p.c.).

Pozwany nie kwestionował również faktu zawarcia przez poszkodowaną z powodem umowy najmu oraz umowy cesji wierzytelności, a także ich treści. Z mocy art. 19 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) poszkodowanej przysługiwało bowiem roszczenie odszkodowawcze bezpośrednio wobec zakładu ubezpieczeń sprawcy szkody – pozwanego w niniejszej sprawie, a zatem była ona również uprawniona do rozporządzania wierzytelnością o zapłatę odszkodowania przysługującą jej wobec pozwanego – zarówno w całości, jak i w części – na rzecz innego podmiotu.

Przechodząc zatem do rozstrzygnięcia zasadności roszczenia powoda w pierwszej kolejności wskazać należy, iż umowa cesji z dnia 4 maja 2011., w oparciu o którą powód wywodził swoje roszczenie, była umową ważną, albowiem zawarta została przez uprawnione do tego osoby, co pozostawało poza sporem stron. Zbywana wierzytelność została nie tylko sprecyzowana w tej umowie, ale była również oznaczalna na podstawie analizy stosunku obligacyjnego, z którego

wynikała - w umowie bowiem wskazano stosunek prawny będący podstawą zbywanej wierzytelności, jego zakres i przedmiot oraz osobę dłużnika.

Umowę najmu z dnia 4 maja 2011 r. również należało uznać za ważną. Umowa ta określa elementy przedmiotowo istotne w świetle art. 659 § 1 k.c. umowy najmu, a więc przedmiot najmu i czynsz najmu. Wskazać przy tym należy, iż umowa najmu nie musi określać wysokości czynszu, wystarczy, że wskazuje podstawy jego określenia (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 września 1992 r., I ACr 384/92, OSA 1993/9/64). Z pkt III umowy wynika, iż cena najmu liczona jest jako stawka dzienna 300 zł netto, zaś wynajmowany samochód to V. (...) o nr rej. (...). Spełniona została więc przesłanka z art. 659 § 1 k.c., albowiem ustalony został, należący do elementów przedmiotowo istotnych umowy najmu (*essentialia negotii*), czynsz najmu i przedmiot najmu. Pojazd ten miał zostać wynajęty na okres trwania naprawy uszkodzonego w wyniku kolizji drogowej auta poszkodowanej marki O. (...) o nr rej. (...), a strony umówiły się, że zapłata za najem nastąpi w formie przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanej od towarzystwa ubezpieczeń lub od sprawcy wypadku drogowego.

Stosownie do treści art. 34 ust. 1 ww. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem (...) zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zgodnie natomiast z brzmieniem przepisu art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Regułą jest zatem zasada pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Naprawienie szkody, według wyboru poszkodowanego, polega bądź na przywróceniu stanu poprzedniego, bądź na zapłacie odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu (art. 363 § 1 k.c.).

Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. Korzystanie z samochodu jest obecnie standardem cywilizacyjnym, a zatem jeżeli osoba pojazd posiadająca utraci możliwość korzystania z niego z uwagi na jego uszkodzenie, ponosi tym samym szkodę. Niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego uznawana jest przy tym za normalne następstwo wypadku komunikacyjnego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c., a zatem jeżeli poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Poszkodowanemu przysługuje wówczas od ubezpieczyciela zwrot wydatków koniecznych, a więc niezbędnych do korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 08.09.2004 r., sygn. akt IV CK 672/03, Lex 146324 oraz uzasadnienie uchwały SN z dnia 17.11.2011 r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28).

W konsekwencji więc poszkodowanej, a w rezultacie zawarcia umowy cesji- powodowi, co do zasady należało się od pozwanego odszkodowanie obejmujące zwrot kosztów związanych z wynajęciem samochodu zastępczego.

Za szkodę należy jednak uznać koszty niezbędne, rzeczywiście poniesione przez poszkodowanego, którego obciąża ciężar dowodu wysokości szkody. W okolicznościach niniejszej sprawy na szkodę wpływ miała stawka czynszu najmu pojazdu zastępczego oraz długość najmu odpowiadająca okresowi naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli natomiast pozwany kwestionował stawkę czynszu najmu jako rażąco wygórowaną, winien był te okoliczności zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 k.c. wykazać.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego dotyczącego stawki dziennej czynną najmu w wysokości 300 zł netto za dobę jako rażąco wygórowanej, zarzut ten potwierdził się w świetle przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego.

Otóż odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje koszty niezbędne i ekonomicznie uzasadnione, ustalone jednak według cen występujących na lokalnym rynku (por. uchwała SN z 13.06.2003 r., sygn. OSNC 2004/4/51). Kosztami ekonomicznie uzasadnionymi są koszty ustalone co do zasady według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego zakład naprawczy

czy wynajmujący pojazdy zastępcze, pod warunkiem jednak, iż koszty te odpowiadają cenom stosowanym przez usługodawców na lokalnym rynku, a ponadto można je zaliczyć do kategorii kosztów niezbędnych. Jak jednak wynikało z przeprowadzonej w niniejszym postępowaniu opinii biegłego, uzgodniona przez strony umowy stawka czynszu najmu wykraczała ponad stawki rynkowe dla najmu pojazdu porównywalnej klasy do pojazdu uszkodzonego, oscylujące od 108 zł netto do 260 zł netto za dobę najmu, przy najmie na czas 73 dni. Ustalony przez biegłego przedział stawek rynkowych uznać przy tym należało za wszechstronny, albowiem obejmował analizę ofert najmu u wielu podmiotów działających na lokalnym rynku, uwzględniając przy tym zarówno wypożyczalnie o zasięgu lokalnym, jak i globalnym. Co istotne, odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego nie może być ustalane wyłącznie według stawek średnich, albowiem nie istnieją takie pojęcia jak odszkodowanie przeciętne czy średnie, a w konsekwencji i „stawki średnie”, według których poszkodowany może wynająć pojazd, kompensując tym samym swoją szkodę. Dodatkowo podkreślić należy, iż poszkodowanemu przysługuje wybór podmiotu oferującego pojazdy zastępcze, tak samo jak przysługuje mu wybór warsztatu naprawczego, któremu powierzy naprawę uszkodzonego pojazdu. Wybierając jeden z wielu funkcjonujących na rynku podmiotów, poszkodowany może kierować się m.in. jego fachowością, rzetelnością i poziomem świadczonych usług. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi”, do których zwrotu obowiązany jest ubezpieczyciel, są zatem koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego podmiot oferujący pojazdy zastępcze. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla tej kategorii usług na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego firmy wynajmującej pojazdy zastępcze, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez tę firmę. Przyjęcie np. cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczenia, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte przez podmiot, z którym poszkodowany zawarł umowę, były wyższe od przeciętnych (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13.06.2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004 nr 4, s. 51).

Mając więc na uwadze powyższe, odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego przysługiwałoby poszkodowanej za najem pojazdu zastępczego w okresie od 3 maja 2011 r. do 16 lipca 2011 r. przy uwzględnieniu dziennej stawki czynszu najmu w wysokości 260 zł netto. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że powód wynajął samochód zastępczy poszkodowanej za kwotę 300 zł netto, uznać należy, iż jego roszczenie zasadne jest co do czynszu najmu w kwocie 260 zł netto za dobę najmu, czyli w kwocie 23 345,40 zł brutto (73 dni x 260 zł x 23 % VAT). W związku z tym, iż pozwany tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną J. T. dokonał przelewu na rzecz powoda kwoty 14 765,08 zł, co było okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie, powództwo podlegało uwzględnieniu w części dotyczącej kwoty 8 580,32 zł, zaś w pozostałej części powództwo, jako niezasadne, należało oddalić.

Mając zatem na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w pkt I i II sentencji wyroku.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd oparł się na dyspozycji przepisu art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując stosunkowego ich rozdzielenia. W toku procesu powód poniósł opłatę od pozwu w wysokości 609 zł, koszty zastępstwa strony przez profesjonalnego pełnomocnika w wysokości 2400 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Pozwany zaś w toku postępowania poniósł koszty zastępstwa przez profesjonalnego pełnomocnika w wysokości 2400 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty opinii biegłego w wysokości 1000,00 zł. Łącznie zatem koszty procesu wyniosły 6308,11 zł (w tym koszty powoda 3026,00 zł i koszty pozwanego 3282,11 zł). Z uwagi na powyższe Sąd zasądził na rzecz powoda od pozwanego kwotę 1 164,65 zł tytułem zwrotu stosunkowo rozdzielonych kosztów procesu, orzekając jak w pkt III sentencji wyroku.

Z uwagi na różnicę między opłatą pobraną, a opłatą należną, Sąd w punkcie IV wyroku na podstawie art. 80 u.k.s.c., zgodnie z którym Sąd z urzędu zwraca stronie różnicę między opłatą pobraną a opłatą należną, orzekł o zwrocie

pozwanemu kwoty 134,89 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, o czym orzeczono w punkcie IV wyroku.

Mając powyższe na uwadze i na podstawie powołanych przepisów prawa, Sąd orzekł jak w sentencji.